

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Oikeusapu](#) > [Cyprus](#)

Oikeusapu

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Mitä kustannuksia oikeudenkäyntiin liittyy, ja kuka ne yleensä maksaa?

Oikeudenkäyntikulut määräytyvät asian tyypin ja arvon mukaan, sellaisina kuin ne on määritelty asiaa koskevissa tuomioistuimen säännöissä, ja niihin sisältyvät kaikki tuomioistuinmaksut. Oikeudenkäyntikuluihin kuuluvat yleensä tuomioistuinmaksut, oikeudenkäyntiasiakirjojen laatimisesta ja välitoimihakemusten kirjaamisesta aiheutuvat kulut, oikeudenistuntojen järjestämisestä ja niihin osallistumisesta aiheutuvat kulut ennen istuntoa ja sen jälkeen, todistajien kulut, kululuettelon laatimisesta aiheutuvat kulut sekä ennen oikeudenkäyntiä ja sen aikana käytävästä kirjeenvaihdosta aiheutuvat kulut. Siviili- ja yksityisoikeudellisissa rikosasioissa tuomioistuin päättää kunkin asian päätteeksi, kumpi osapuoli vastaa oikeudenkäyntikuluista, ottaen huomioon asian erityispiirteet ja olosuhteet.

Siviili- ja yksityisoikeudellisissa rikosasioissa yleisenä sääntönä on, että hävinnyt osapuoli on velvollinen maksamaan kaikki oikeudenkäyntikulut. Tämä tarkoittaa sitä, että oikeudenkäynnin voittaneella osapuolella on yleensä oikeus saada takaisin kohtuulliset oikeudenkäyntikulut ja oikeudenkäynnin aikana aiheutuneet kulut. On kuitenkin tärkeää huomata, että tuomioistuimella on myös toimivalta poiketa oikeudenkäyntikuluja koskevasta yleisestä säännöstä. Tuomioistuin voi tiettyjen erityispiirteiden ja olosuhteiden vuoksi päättää, että kukin asianosainen vastaa omista kuluistaan.

Rikosasioiden osalta tuomioistuin määrittää tuomioistuinkäsittelyn kustannukset asian monimutkaisuuden perusteella.

2 Mitä oikeusavulla tarkoitetaan?

Oikeusapu on tukijärjestelmä, jonka kautta julkisista varoista myönnetään tukea oikeudellista edustusta ja oikeusjärjestelmään pääsyä varten niille, joilla ei ole varaa maksaa itse oikeudellisten palvelujen kustannuksia.

Kyproksessa oikeusapu kattaa erilaisia oikeudellisia palveluja, kuten oikeudellista neuvontaa ja apua oikeudellisten asiakirjojen laatimisessa sekä oikeudellisen edustuksen tuomioistuimessa.

Oikeudellisella edustuksella tarkoitetaan kaikenlaista tavallisesti asianajajan tarjoamaa apua menettelyn eri vaiheissa päätöksen antamiseen asti, muutoksenhakumenettely mukaan lukien. Rikosoikeudellisessa menettelyssä siihen sisältyvät myös kaikki varsinaista menettelyä edeltävät vaiheet.

3 Millä perusteella oikeusapua voidaan myöntää?

Ennen maksuttoman oikeusavun myöntämistä tuomioistuin tutkii kaksi seuraavaa päävaatimusta:

a) taloudelliset arviointiperusteet: Hakijan on osoitettava, että hänellä ei ole varaa maksaa oikeudellisesta edustuksesta ja muista oikeudellisista palveluista.

Taloudelliset perusteet voivat vaihdella sosiaaliturvapalvelujen osaston (*Tmíma Ypiresión Koinonikís Evimerías*) sosioekonomisen raportin mukaan ottaen huomioon hakijan tulot, todelliset ja odotetut tulot, mahdolliset muut

työ- tai muista lähteistä saatavat tulot, hakijan ja hänen perheensä perustarpeisiin liittyvät kustannukset sekä muut velvoitteet ja tarpeet.

b) asian vakavuus: Huomioon voidaan ottaa myös asian vakavuus, jotta oikeus toteutuisi.

4 Myönnetäänkö oikeusapua kaikenlaisiin oikeudenkäynteihin?

Oikeusapua myönnetään Kyproksen tuomioistuimissa käytävissä menettelyissä erityisesti seuraavissa tapauksissa:

a) rikosoikeudellinen menettely tutkintavaiheesta aina oikeudenkäyntiin aluetuomioistuimessa (*Eparchiakó Dikastírio*), rikostuomioistuimessa (*Kakourgiodikeío*) ja sotilastuomioistuimessa (*Stratíotikó Dikastírio*);

b) eurooppalaiseen pidätysmääräykseen liittyvät menettelyt;

c) tiettyjä ihmisoikeusloukkauksia koskevat siviili- ja rikosoikeudelliset menettelyt (lain mukaan ihmisoikeusloukkaukset ovat rikoksia, jotka loukkaavat niitä oikeuksia, jotka on vahvistettu Kyproksen tasavallan perustuslain II osassa, ihmisoikeuksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen ratifiointia koskevassa vuoden 1962 laissa, kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ratifiointia koskevassa vuoden 1967 laissa, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia sekä kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevien kansainvälisten yleissopimusten ratifiointia koskevassa vuoden 1969 laissa, kidutuksen vastaisen eurooppalaisen yleissopimuksen ratifiointia koskevassa vuoden 1989 laissa, kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ratifiointia koskevassa vuoden 1990 laissa, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen ratifiointia koskevassa vuoden 1985 laissa ja lapsen oikeuksien sopimuksen ratifiointia koskevassa vuoden 1990 laissa);

d) perhetuomioistuimessa (*Oikogeneiakó Dikastírio*) käytävä menettely, joka koskee perheasioita, vanhempainvastuuta, elatusapua, lapsen tunnustamista, adoptiota, aviovarallisuutta ja muita avioliittoa tai perhettä koskevia riita-asioita;

e) rajat ylittävä riita-asia;

f) kansainvälistä suojelua hakevien ja saavien, maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten perustuslain 146 §:n nojalla tekemät hallinnolliset muutoksenhakemukset hallintotuomioistuimessa (*Dioikitikó Dikastírio*);

g) ihmiskaupan uhrit, mukaan lukien seksuaalisiin tarkoituksiin, lapsipornografiaan, seksuaaliseen riistoon ja/tai seksuaaliseen hyväksikäyttöön tähtäävän houkuttelun lapsiuhrit siviilioikeudellisissa menettelyissä vahingonkorvauskanteiden yhteydessä (EU:n direktiivien perusteella);

h) kiinnelainan velallinen tai kuka tahansa henkilö, jonka etua asia koskee, Kyproksen tuomioistuimessa vireillä olevassa menettelyssä, joka koskee kiinnitetyn kiinteän omaisuuden myyntiä;

i) perustuslain 146 §:n nojalla tehty muutoksenhakemus hallintotuomioistuimessa unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista (EU:n direktiivin perusteella).

5 Onko kiireellisten tapausten varalle olemassa erityismenettelyä?

Jos asia on kiireellinen, asianajaja voi pyytää asiaa käsittelevää tuomioistuinta antamaan todistuksen maksuttomasta oikeusavusta. Tällaisissa tapauksissa tuomioistuin kiirehtii hakemuksen käsittelyä tarpeen mukaan.

6 Mistä saan lomakkeen oikeusavun hakemista varten?

Oikeusapuhakemuksen tekemistä varten on saatavilla erityinen lomake käsittelyyn toimivaltaisen tuomioistuimen kirjaamosta. Hakija tai hänen asianajajansa täyttää lomakkeen, joka toimitetaan asiaa käsittelevälle tuomioistuimelle ja merkitään saman kirjaamon asiaa koskevaan rekisteriin.

7 Mitä asiakirjoja oikeusapuhakemukseen on liitettävä?

Hakijan on toimitettava oikeusapuhakemuksensa tueksi kaikki tarvittavat asiakirjat, kuten henkilöasiakirjat, hakijan (ja hänen kanssaan pysyvästi asuvien henkilöiden) taloudellista tilannetta koskevat asiakirjat, (mahdolliset) oikeudenkäyntiasiakirjat ja muut todisteet seuraavan luettelon mukaisesti:

- henkilöasiakirjat: esimerkiksi jäljennös voimassa olevasta passista ja/tai henkilökortista;
- taloudellista tilannetta koskevat ajantasaiset asiakirjat: hakijan taloudelliseen tilanteeseen liittyvät asiakirjat, jotka osoittavat, että hakijalla ei ole varaa oikeudelliseen edustukseen, kuten tiliotteet, maksukuittit tai veroilmoitukset, työttömyystodistus, todistus valtion myöntämistä etuuksista, todisteet muista tulo- tai varallisuuslähteistä;
- oikeudenkäyntiasiakirjat: jos oikeudenkäynti on jo alkanut tai saatavilla on asiaan liittyviä oikeudenkäyntiasiakirjoja, hakemukseen liitetään jäljennökset näistä asiakirjoista;
- muut todisteet: kaikki muut tapaukseen liittyvät todisteet, kuten lääkärintlausunnot, kirjeenvaihto tai muut asiaan liittyvät asiakirjat.

8 Minne oikeusapuhakemus toimitetaan?

Hakemus toimitetaan sille tuomioistuimelle, jossa asiaa käsitellään.

9 Miten saan tietää, onko minulla oikeus saada oikeusapua?

Asiaa voi tiedustella Kyproksen tuomioistuinten kirjaajalta ja Kyproksen asianajajaliitolta (*Pagkýprios Dikigorikós Σύλλογος*).

10 Miten minun tulee toimia, jos minulla on oikeus saada oikeusapua?

Siinä tapauksessa on otettava kirjallisesti yhteyttä tuomioistuimeen, jossa asiaa käsitellään tai on tarkoitus käsitellä, ja pyydettyä todistusta maksuttomasta oikeusavusta.

11 Jos oikeusapua on myönnetty, kuka valitsee asianajajan?

Maksutonta oikeusapua saava henkilö valitsee avustajansa niiden asianajajien joukosta, jotka tarjoavat tällaisia palveluja. Jos edunsaaja ei ilmoita valitsemaansa asianajajaa, maksutonta oikeusapua koskevan todistuksen antanut tuomioistuin pyytää edunsaajaa valitsemaan asianajajan Kyproksen asianajajaliiton laatimasta oikeusapupalveluja tarjoavien asianajajien luettelosta.

12 Kattaako oikeusapu kaikki menettelyyn liittyvät kustannukset?

Jos tuomioistuin antaa todistuksen maksuttomasta oikeusavusta, kaikki kulut korvataan.

13 Jos oikeusavun määrää on rajoitettu, kuka vastaa lopuista kustannuksista?

Kyproksen lainsäädännössä ei säädetä osittaisesta oikeusavusta. Ks. vastaus kohdassa 12.

14 Kattaako oikeusapu myös muutoksenhakuvaiheen?

Oikeusapua voidaan myöntää kaikissa oikeusasteissa (ensimmäisessä tai toisessa oikeusasteessa). Toisin sanoen, jos oikeusapua on myönnetty ensimmäisessä oikeusasteessa, sitä voi hakea myös toisessa oikeusasteessa.

Muutoksenhakua varten ei tarvita uutta todistusta, ja tuomioistuin ottaa huomioon sosiaaliturvapalvelujen osaston ensimmäisen oikeusasteen menettelyssä laatiman sosioekonomisen raportin edellyttäen, että hakija vakuuttaa valaehtoisesti, ettei hänen taloudellinen tilanteensa ole muuttunut.

15 Voidaanko oikeusapu peruuttaa ennen kuin oikeudenkäynti on päättynyt (tai jopa periä takaisin oikeudenkäynnin päätyttyä)?

Tuomioistuimien voi peruuttaa oikeusapua koskevan todistuksen, jos hakijan henkilökohtaiset ja taloudelliset tiedot muuttuvat olennaisesti. Todistus voidaan peruuttaa joko ilman eri toimenpiteitä tai valtakunnansyyttäjän (*Genikós Eisangeléas*) pyynnöstä. Todistuksen peruuttaminen ei vaikuta asianajajan oikeuteen saada palkkio peruuttamispäivään mennessä tarjotuista palveluista.

16 Voiko oikeusavun epäämistä koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Oikeus hakea muutosta päätökseen olla myöntämättä oikeusapua koskevaa todistusta perustuu yleiseen sääntöön, jonka mukaan kaikkiin tuomioistuinten päätöksiin on mahdollista hakea muutosta.

17 Keskeyttääkö oikeusapuhakemus vanhentumisajan kulumisen?

Oikeusapupyynnön ei keskeytä vanhentumisajan kulumista.

Vanhentumisajan kulumisen jatkuu oikeusapuhakemuksesta riippumatta.

Tietyntyyppisissä menettelyissä, kuten rikosoikeudenkäynneissä, ei kuitenkaan yleensä ole rikoksia koskevaa vanhentumisaikaa.

Päivitetty viimeksi: 28/07/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.